رسول الإسلام محمد صلى الله عليه وسلم

(للحرمين و الجمعية)

داسلام رسول محمد صلى الله عليه وسلم

د مسجدالحرام او مسجد النبوي د ديني چارو د رياست علمي کمېټه

داسلام رسول محمد صلی الله علیه وسلم

د مسجدالحرام او مسجد النبوي د ديني چارو د رياست علمي کمېټه

د الله په نوم سره (پيل کوم) چې ډېر زيات مهربان، بې حده رحم کوونکی دی. د اسلام د پيغمبر محمد -صلى الله عليه وسلم- په اړه لنډ معلومات چې په هغې کې به يې - نوم، نسب، ښار، واده، پيغمبري، هغه څه چې بلنه يې ورته کړې، د نبوت نښانې، د هغه شريعت او په اړه يې د دښمنانو دريځ - بيان کړم.

د هغه نوم، نسب او هغه ښار يې چې پکې زيږيدلی او لوی شوی دی.

د اسلام رسول محمد -صلى الله عليه وسلم- د عبدالله زوی، د عبدالمطلب لمسی، د هاشم کړوسی او د ابراهيم د زوی اسماعيل عليهم السلام له اولادې څخه دی.

دا ځکه چې د الله نبي ابراهيم عليه السلام له شام څخه مکې ته راغی، له هغه سره يې هاجره مېرمن او اسماعيل زوی هم په زانګو کې و، هغوی دواړه يې په مکه کې د الله په امر سره مېشت کړل، کله چې ماشوم ځوان شو، ابراهيم عليه السلام مکې ته راغی، هغه او زوی يې اسماعيل -عليهما السلام- بيت الحرام کعبه جوړه کړه، خلک د هغې شاوخوا زيات شول او

مکه د خلکو د پالونکي؛ الله د لمانځونکو هدف وګرځېدله، چا چې د حج اداکولو ته لېوالتیا درلوده، او خلکو د ابراهیم علیه السلام پر ملت د الله لمانځلو او یووالي ته ادامه ورکړه.

بیا له دغه وروسته انحراف (کوږوالی) رامنځته شو، نو د عربو د ټاپو وزمې حال هم داسې شو لکه د هغې شاوخوا د نړۍ د نورو ښارونو غوندې، د شرک چارې ښکاره شوې، لکه د بوتانو لمانځل، د لوښو ښخول، پر ښځو ظلم، درواغ ویل، د شرابو څښل، د ناوړه کړنو ترسره کول، د یتیم مال خوړل او سود اخېستل.

په دغه ځای او دغه ټولنه کې د اسلام رسول؛ محمد - د عبدالله زوی د ابراهیم د زوی اسماعیل علیهم السلام له اولادې څخه په ۵۷۱ زېږدیز کال کې - پیدا شو، پلار یې د هغه له زوکړې مخکې وفات شو، مور یې د هغه د عمر په شپږم کال وفات شوه، تره یې ابوطالب د هغه پالنه پر غاړه واخېستله، هغه یتیم او بې وزله را لوی شو، هغه د خپل لاس ګټه خوړله.

مبارک واده له مبارکې مېرمنې سره

کله چې هغه د پنځه ویشت کلونو شو، د مکې یوې سردارې مېرمنې، د خویلد له لور خدیجې - رضي الله عنها - سره یې واده وکړ، له هغې څخه یې څلور لوڼې او دوه زامن پیدا شول، دواړه زامن یې په کوچنیوالي کې وفات شول، د هغه له خپلې مېرمنې او کورنۍ سره ډېر نرم او د مینې چلند و، ځکه خو یې مېرمنې خدیجې زیاته مینه ورسره لرله، هغه هم همدارنګه مینه ورکوله، او تر مړینې وروسته یې تر ډېرو کلونو پورې نه هېرېدله، پسه به یې حلالولو او د خدیجې رضي الله عنها په

ملګرو مېرمنو به يې د هغې د درناوي په موخه وېشلو، تر څو له هغې سره نيکي وکړي او د مينې ساتنه يې وکړي.

د وحې پيل

د الله رسول محمد صلی الله عليه وسلم چې الله له کومې ورځې پيدا کړی و همداسې لوی ښه خويونه يې لرل، قوم يې په رېښتوني او امانتدار نومولی و، او په لويو کارونو کې به يې ګډون ورسره کاوه، د بت لمانځلو له چارو يې کرکه کوله او ګډون به يې پکې نه کاوه.

او کله چې څلوېښت کلن شو په داسې حال کې چې په مکه کې و، الله د استازي په توګه غوره کړ، نو جبرئيل پرېښتې د قرآن له سورت څخه لومړي آيتونه ورته راوړل، چې هغه دا د الله تعالی وينا ده.

(اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ (1) خَلَقَ الْإِنسَانَ مِنْ عَلَقٍ (2) اقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ (3) الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ (4) عَلَّمَ الْإِنسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ (5))

ولوله د خپل هغه پالونکي پر نوم چې پيدا يې کړ(1).

انسان يې د وينې له ټوټې پيدا کړ(2).

ولوله! او ستا پالونکی ډېر مهربانه دی(3).

هغه چې پر قلم يې ښوونه ورکړه(4).

انسان يې پر هغه څه پوه کړ چې نه پرې پوهېدلو (5)

د العلق سورت: ١ - ٥ آيتونه

نو خپلې مېرمنې خديجې رضي الله عنها ته راغی په داسې حال کې چې زړه يې لړزېده، او هغې ته يې کيسه وکړه، هغې

ډاډ ورکړ، او د خپل تره زوی ورقه بن نوفل ته یې بوت، هغه نصراني و، تورات او انجیل یې لوستلي و، خدیجې ورته وویل: اې د کاکا زویه، له خپل وراره څخه دې واوره، ورقه ورته وویل: ای وراره څه وینې؟ نو د الله رسول -صلی الله علیه وسلم- پر هغه څه خبر کړ چې لیدلي یې و، ورقه ورته وویل:

"دا هغه ناموس (د الله رازدار) دی چې موسی علیه السلام ته به راتللو، کاش زه هغه مهال ځوان وای (چې ستا ملاتړ او مرسته مې کړې وه)، کاش زه هغه مهال ژوندی وای چې قوم دې تا (له وطنه) باسي، د الله رسول صلی الله علیه وسلم ورته وفرمایل: آیا هغوی به ما وباسي؟ هغه وویل: هو، هر چا چې ستا غوندې څه راوړي، له هغه سره دښمني شوې ده، که هغه ورځ زه وم ټینګه مرسته به دې کوم."

په مکه کې پر هغه د قرآن نزول دوام وکړ، جبرئیل علیه السلام به د مخلوقاتو د پالونکي له لوري نازلاوه، همدا رنګه به یې د رسالت په اړه ورته تفصیلي معلومات راوړل.

په همدې توګه هغه خپل قوم ته د اسلام بلنه ورکړه، قوم یې هغه رد کړه او شخړه یې ورسره وکړه، او له رسالت څخه د تېرېدو په بدل کې یې هغه ته د مال او پاچایۍ وړاندېز وکړ، هغه دا هرڅه رد کړل، او هغوی هغه څه ورته وویل لکه څنګه چې له هغه مخکې سردارانو رسولانو ته ویلي وو: چې کوډګر دی، درواغجن دی، تورلګوونکی دی، پر هغه یې سختي راوستله او د هغه پر شریف بدن یې تېری وکړ او د هغه پیروان یې وځورول.

او رسول صلى الله عليه وسلم په پرله پسې توګه په مکه کې الله ته بلنه کوله، د حج شپې ورځې او د عربو موسمي بازارونه يې موخه ګرځولې وو، چې له خلکو سره به يې پکې ليدل او اسلام به يې ورته وړاندې کاوه، نه يې له دنيا او مشرۍ سره لېوالتيا پيدا شوه او نه له تورې وډار شو، او هغه لره هيڅ داسې سلطان او پاچا نه و، مګر داچې هغه د خپلې بلنې په پيل کې ننګوونه ورته اعلان کړه، چې(که) هغوی(کولای شي نو) د هغه قرآن په څېر دې (داسې څه) راوړي چې هغه راوړی دی، همداسې يې خپل دښمنان پرې وننګول، نو له صحابه کرامو -رضي الله عنهم اجمعين- څخه چې چا ايمان راوړ؛ هغوی ايمان راوړ.

او په مکه کې الله پر لويو نښانو ونازاوه، چې هغه بيت المقدس ته(د شپې لخوا) سفر، بيا اسمان ته ختل و، او ښکاره خبره ده چې الله الياس او مسيح عليهما السلام آسمان ته پورته کړي دي،لکه څرنګه چې د دې خبرې يادونه په اسلام او مسيحيت دواړو کې شوې ده.

او نبي -صلى الله عليه وسلم- د الله له لورې په اسمان کې د لمانځه امر ترلاسه کړ، او هغه همدغه لمونځ و چې نن سبا يې مسلمانان په ورځ کې پنځه وخته کوي، او په مکه مکرمه کې يوه بله لويه نښانه هم تر لاسه شوه چې هغه د سپوږمۍ چاودېدل و، تردې چې مشرکانو هم وليدله.

او د قريشو کافرانو هغه ته په چل جوړولو او له هغه څخه د خلکو د منع کولو لپاره له هرې لارې کار واخېست، د نښانو په غوښتلو کې يې ډېر ضد وکړ، له يهودو يې مرسته

وغوښتله، تر څو په هغو دلايلو سره يې مرسته وکړي چې د هغه پر خلاف شخړه کې او له هغه څخه د خلکو په را ګرځولو کې ورسره مرسته وکړي.

کله چې د قريشو د کافرانو لخوا مؤمنانو ته د ستونزو جوړول زيات شول، نبي -صلى الله عليه وسلم- هغوی ته حبشې ته د هجرت اجازه ورکړه، او نبي - صلى الله عليه وسلم - ورته وويل: هلته يو عادل پاچا دی، د هغه پر وړاندې پر هيچا ظلم نه کيږي، هغه نصراني پاچا و، نو دوو ډلو حبشې ته هجرت وکړ، کله چې مهاجران حبشې ته ورسېدل، پر نجاشي پاچا يې هغه دين وړاندې کړ کوم چې نبي محمد - صلى الله عليه وسلم - راوړی و، هغه اسلام راوړ، او ويې ويل: دغه پر الله قسم هغه څه دي چې موسى عليه السلام ورسره راغلی و، ترڅو له يوې رڼا څخه راووځي، (له بله پلوه هلته په مکه کې يې) قوم يې د هغه او د هغه د ملګرو د ربړولو لړۍ جاري وساتله.

او له هغو خلکو څخه چې په موسم کې له مدينې څخه راغلي و او بيا مسلمانان شول پر اسلام راوړلو يې ورسره بيعت وکړ او پدې چې ملاتړ به يې کوي کله چې دی مدينې ته ورستون شي، او هغه مهال(مدينه) د يثرب په نوم يادېدله، نو څوک چې په مکه کې پاتې وو هغوی ته يې نبوي مدينې ته د هجرت اجازه ورکړه، نو هغوی هجرت وکړ او په مدينه کې اسلام خپور شو، تردې چې هلته هيڅ داسې کور نه و چې اسلام دې نه وي ور ننوتلی.

وروسته لدې چې نبي - صلى الله عليه وسلم - په مکه کې ديارلس کاله تېر کړل، خلک يې الله ته رابلل، الله هغه ته د نبوي مدينې لوري ته د هجرت اجازه ورکړه، نو هغه صلى الله عليه وسلم هم هجرت وکړ او د الله لوري ته بلنې ته يې دوام ورکړ او همداسې د اسلام حکمونه پکې لږ لږ نازلېدل، او خپل استازي يې د قبيلو مشرانو او پاچايانو ته لېږل پيل کړل چې له هغوی سره به ليکونه وو، هغوی يې اسلام ته رابلل، ځنې هغه کسان چې استازي يې ورولېږل: د روم، فارس او مصر پاچيان وو.

په مدينه کې د لمر نيونې پېښه رامنځته شوه، خلک ووېرېدل، او دغه ورځ د نبي صلى الله عليه وسلم د زوی ابراهيم له وفات سره سمه وه، نو خلکو وويل: لمر د ابراهيم د مړينې له امله ونيول شو، خو نبي - صلى الله عليه وسلم- وفرمايل:

(إن الشمس والقمر لا يكسفان لموت أحد، ولا لحياته، ولكنهما من آيات الله، يخوف الله بهما عباده)،

"پرته له شکه چې لمر او سپوږمۍ نه د چا د مړينې او نه د چا د ژوند له امله نيول کيږي، بلکې هغه دواړه د الله له نښانو څخه دي، الله خپل بندګان پرې ډاروي)[1]"

نو که چېرته نبي - صلى الله عليه وسلم - د دروغو دعوی کوونکی وای، نو د دې لپاره چې خلک يې دروغجن ونه ګڼي خلک به يې ويرولي وو او داسې به يې ورته ويلې و چې لمر

[1] صحيح مسلم (901)

زما د زوی د مړینې له امله نیول شوی؛ نو د هغه چا به څه حال وي چې ما درواغجن وګڼي.

رسول - صلی الله علیه وسلم - لره یې خپل پالونکي په بشپړو خویونو بښایسته کړی و او الله په خپله وینا داسې ستایلی دی:

(وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ)

او ته په ریښتیا پر سترو اخلاقو (سم) یې.

د القلم سورت: (۴)

هغه پر هر ښه خوی یاد شوی و، لکه ریښتینولي، اخلاص، زړورتیا، عدل او وفاء آن د دښمنانو پر وړاندې هم، سخاوت او پر بې وزلو او بېچاره خلکو، کونډو او اړمنو یې خیرات کول خوښول، او د هغوی د لارښوونې حرص یې لرلو، پر هغوی مهربانه و او له هغوی سره یې تواضع کوله، تردې چې یو نا پېژانده سړی به راغی رسول صلی الله علیه وسلم به یې لټولو، د هغه په اړه به یې اصحابو رضي الله عنهم څخه پوښتنه کوله پداسې حال کې چې هغه به د هغوی په منځ کې و خو نه به یې پېژندلو؛ نو ویل به یې: په تاسو کې محمد څوک دی؟.

د هغه ژوند د هر چا سره د هغه په معامله کې د کمال او شرافت ښنه وه له: دښمن او دوست، نیږدې او لېرې، لوی او کوچني، نارینه او ښځینه، څاروي، الوتونکي او نورو سره.

کله چې الله د هغه لپاره دین بشپړ کړ او رسول -صلی الله علیه وسلم- رسالت په بشپړه توګه ورساوه، نو د درې شپېتو

کلونو په عمر وفات شو، چې له هغو څخه ځلوېښت کاله مخکې له نبوت او درویشت کاله د نبي او رسول په توګه.

او په نبوي مدینه کې هغه -صلی الله علیه وسلم- خاورو ته وسپارل شو، له هغې سپینې کچرې پرته چې پرې سپرېده او له هغې ځمکې چې د مسافرو لپاره یې خیرات کړه، نور یې هېڅ مال او میراث پرې نښودل.[1]

او کومو کسانو چې اسلام راوړی وو، هغه یې رېښتینی بللی و او د هغه پیروي یې غوره کړې وه ډېر خلک وو، او له اصحابو یې چې کومو کسانو وروستی حج ورسره وکړ، هغوی تر یو لک زیات وو، او دا حج شاوخوا درې میاشتې مخکې تر وفات یې و او کېدای شي دا یې د دین د ساتنې له رازونو او خپرېدو څخه وي، او کوم اصحاب یې چې پر نبغ اسلام، د هغه پر بنسټونو روزلي وو د عدالت، پرهېزګارۍ، وېرې، وفا او د دغه لوی دین چې ایمان یې پرې راوړی وو، تر ټولو غوره ملګري یې وو.

او له اصحابو رضي الله عنهم اجمعین څخه یې تر ټولو د زیات ایمان، پوهې، عمل، اخلاص، تصدیق، قربانۍ، زړورتیا او سخاوت څښتنان: ابوبکر صدیق، عمر بن الخطاب، عثمان بن عفان، علي بن ابي طالب رضي الله عنهم وو، او هغوی لومړني هغه خلک وو چې ایمان یې پرې راوړ او رېښتینی یې وبللو، او له هغه وروسته یې ځای ناستي وو، هغه کسانو چې د دین بیرغ یې له هغه وروسته پورته کړ،

[1] صحیح البخاري (4461) 15/6.

هغوی لره د نبوت هیڅ ځانګړنه نه وه او نه يې له نورو صحابه و رضي الله عنهم څخه کوم ځانګړی امتیاز ورکړ.

الله يې خپل کتاب چې هغه ورسره راغلی و، د هغه سنت، سیرت، ویناوې او کړنې يې پر هغه ژبه وساتلې چې خبرې يې پرې کړې وې، د تاریخ په اوږدو کې هیڅ سیرت داسې ندی خوندي شوی، لکه څنګه چې د هغه صلی الله علیه وسلم سیرت ساتل شوی، بلکې دا خبره هم خوندي کړل شوې چې هغه څنګه ویده کېده، څنګه يې خوراک کولو، څنګه يې څښاک کولو او څنګه يې خندل.

او څنګه يې په خپل کور کې له کورنۍ سره چلند کاوه؟

او د هغه ټول حالتونه خوندي او په سیرت کې لیکل شوي دي، هغه یو بشر رسول دی، هغه لره د ربوبیت هیڅ ځانګړنه نشته او نه ځان لره د ګټې او زیان واک لري.

۴ - رسالت يې.

الله وروسته له هغې محمد صلی الله علیه وسلم ولېږه چې د ځمکې په شاوخوا کې ناپوهي، کفر او شرک عام شول او د ځمکې پر مخ داسې څوک نه و چې یوازې د الله عبادت دې وکړي او څوک دې ورسره شریک نکړي، مګر د ګوتو په شمېر یو څو له اهل کتابو څخه وو، نو الله خپل استازی محمد صلی الله علیه وسلم د نبیانو او رسولانو د لړۍ پای ته رسوونکی ولېږه، له لاربښوونې او حق دین سره يې ټولو مخلوقاتو ته ولېږه، تر څو يې پر ټولودینونو برلاسی کړي، او خلک د بت لمانځنې، کفر او ناپوهۍ له تیارو څخه د ایمان او

يووالي رښا ته را وباسي، د هغه رسالت د مخکېنيو نبيانو عليهم السلام د رسالتونو لپاره بشپړوونکی دی.

هغه هم ټولو هغه څه ته بلنه کوله چې نورو نبيانو او رسولانو عليهم السلام: نوح، ابراهيم، موسی، سليمان، داؤد او عيسی کوم ايمان ته بلنه کوله چې پالونکی هغه الله دی چې پيداکوونکی، روزي ورکوونکی، مرګ او ژوند ورکوونکی، د پاچايۍ څښتن، او هغه ذات دی چې چارې سمبالوي، هغه مهربانه ښښونکی دی، او دا چې الله د هر هغه څه پيداکوونکی دی چې په کايناتو کې دي هغه که موږ يې وينو او که يې نه وينو، او له الله پرته نور څه چې دي د هغه له مخلوقاتو څخه يو مخلوق دی.

لکه څرنګه يې چې يوازې د الله لمانځنې ته بلنه کوله او له هغه پرته د نورو لمانځل يې پرېښودل، او ډېر په څرګنده يې بيان کړل چې الله يو دی، هغه په عبادت، پاچايۍ، مخلوق او تدبير کې هيڅ شريک نلري، او دا خبره يې بيان کړه چې له الله پاک څخه نه څوک زېږېدلي دي او نه له چا زېږېدلی دی او نه هغه لره سيال شته او نه څوک ور ورته دي، نه په خپل مخلوق کې حلول (ننوتل) کوي او نه د هغه په جسد کې ښکاره کېږي.

او پر الهي کتابونو ايمان راوړلو ته يې بلنه ورکړه لکه: د ابراهيم او موسی عليهما السلام صحيفې، تورات، زبور او انجيل، همدا رنګه يې پر ټولو پيغمبرانو عليهم السلام ايمان راوړلو ته بلنه ورکړه، او دا يې و انګيرله چې چا يو نبي دروغ وګاڼه نو ګويا پر ټولو انبياو عليهم السلام يې کفر وکړ.

او ټولو خلکو ته يې د الله د لورېينې زېرى ورکړ، او دا چې الله همغه ذات دى چې په دنيا کې د هغوى لپاره بسنه کوي، او دا چې هغه پالونکى مهربان دى، او يوازې هغه به د قيامت په ورځ له خلکو سره حساب کوي کله چې هغوى ټول له قبرونو را پورته کړي، او دا چې همغه به مؤمنانو ته يې پر نېکو او ښو کړنو لس برابره بدله ورکوي، او د بدۍ به يو برابر، او هغوى لره به په آخرت کې تلپاتې پېرزوينې وي، او چا چې کفر او بد کارونه وکړل، په دنيا او آخرت کې به يې بدله ترلاسه کړي.

او رسول محمد صلى الله عليه وسلم په خپل رسالت کې خپله قبيله، ښار او ځان مبارک ونه ستايه، بلکې په قرآن کريم کې د نورو نبيانو نوح، ابراهيم، موسى او عيسى عليهم السلام نومونو د هغه تر نوم زيات راغلي دي، د هغه د مور او بيبيانو نومونو په قرآن کې ندي بيان شوي، خو د موسى عليه السلام د مور نوم څو ځلې راغلى دى، او د مريم عليها السلام يادونه پنځه دېرش ځلې راغلې ده.

او رسول محمد - صلى الله عليه وسلم- له ټول هغه څه څخه پاک دى چې له شريعت، عقل او فطرت سره ټکر وي او سم خوى يې ردوي، ځکه نبيان عليهم السلام په هغه څه کې چې د الله له لوري يې خلکو ته رسوي معصوم وي، او ځکه چې هغوى بندګانو ته د الله د اوامرو په رسولو مکلف وي، او نبيان هيڅ د ربوبيت او الوهيت ځانګړنه نه لري، بلکې هغوى د نورو انسانانو غوندې انسانان دي، چې الله هغوى ته خپل پيغامونه وحي کوي.

او تر ټولو لوی شاهد چې د رسول محمد صلی الله علیه وسلم رسالت د الله له لوري وحي ده، هغه دا دی چې تر نن ورځې داسې شتون لري لکه د هغه په ژوند کې یې چې شتون درلود، او تر ملیارد زیات مسلمانان یې پیروان دي، د شریعت واجبات لکه لمونځ، زکات، روژه، حج او داسې نور یې پرته له بدلون او کوږوالي پلي کوي.

د هغه د نبوت دلایل او نښې نښانې:

الله د خپلو نبیانو پر داسې نښانو تایید کوي چې د هغوی پر نبوت دلالت کوونکې وي، او د هغوی لپاره حجتونه او برهانونه راوړي چې د هغوی پر رسالت شاهدي ورکوي، او الله هر نبي ته داسې نښانې ورکړې دي چې د بشر د ایمان راوړلو لپاره بسنه کوي، او تر ټولو لویې نښې چې نبیانو ته یې ورکړې دي دا دي چې زموږ نبي محمد صلی الله علیه وسلم ته یې ورکړې دي، نو هغه ته الله قرآن کریم ورکړ، چې هغه به د قیامت تر ورځې تلپاتې وي، لکه څرنګه چې الله هغه پر لویو نښانو (معجزو) تایید کړی دی، او د محمد صلی الله علیه وسلم نښې زیاتې دي چې ځینې یې:

اسراء(د شپې پر مهال سفر کول)، معراج (پورته ختل)، د سپوږمۍ چاودېدل، څو څو ځلې د هغه له دعا وروسته د باران ورېدل، ترڅو له وچکالۍ وروسته خلک اوبه تر لاسه کړای شي.

د لږو خوړو او اوبو زیاتوالی، چې له هغو به زیاتو خلکو خوراک او څښاک کاوه.

او له هغو غیبو څخه خبر ورکول، چې پر تفصیلاتو یې هیڅوک هم نه پو هېدل، چې الله هغه ته دا خبر ورکړی و، لکه له نبیانو علیهم السلام سره د هغوی د قومونو کیسې او د اصحاب کهف کیسه.

او د راتلونکو غیبو (پټو) خبر ورکول چې وروسته به رامنځته کیږي د الله پاک په خبر ورکولو سره لکه د هغه اور د راوتلو خبر چې د حجاز له ځمکې به وځي او هغه ځوک به یې وینې چې په شام کې به وي او د خلکو تر منځ د لوړپوړیزو ودانیو په جوړولو کې سیالی.

او د هغه لپاره د الله کفایت او له خلکو څخه یې ساتنه.

او خپلو ملګرو ته یې ژمنې پوره کېدل، لکه هغوی ته یې دغه وینا:

(لتفتحن عليكم فارس والروم، ولتنفقن كنوز هما في سبيل الله). هرومرو به پر تاسو فارس او روم فتحه کړل شي، او هرومرو به یې خزانې د الله په لار کې ولګوئ.

د الله له لوري یې پر پرښتو تایید.

او د نبیانو علیهم السلام له لوري خپلو قومونو ته د رسول محمد صلی الله علیه وسلم د نبوت زېری ورکول چې په هغو کې موسی، داؤد، سلیمان او عیسی علیهم السلام او داسې نورو د بني اسرائیلو له نبیانو څخه زیری ورکړ.

او پر داسې عقلي دلايلو او مثالونو بيانولو[1] يې تاييد کړ چې سالمو عقلونو ته د منلو دي.

او دغه آيتونه، دلايل او عقلي مثالونه په قرآن کريم او نبوي سنتو کې ثابت دي، او ايتونه يې تر شمېر زيات دي، او څوک چې پرې ځان پوه کول غواړي؛ نوقرآن کريم، د احاديثو په کتابونو او نبوي سيرت کې د دغو ايتونو په اړه يقيني خبر دی.

او دغه لويې نښې که نه وای رامنځته شوې، نو د قريشو، يهودو او نصاراو هغو کافرانو چې په عربي جزيره کې وو، هغوی به درواغجن ګڼلی و او خلکو به ډېره ترې کړې وای.

او قرآن کريم هغه کتاب دی چې الله، رسول محمد صلی الله عليه وسلم ته وحي کړی او هغه د رب العالمين کلام دی، او الله انسانان او پېريان ننګولې چې د هغه په څېر يا د هغه د يو سورت په څېر راوړي، او دغه ننګوونه به تر قيامته وي، قرآن کريم مهمو پوښتنو ته ځواب ورکوي هغه چې په ميليونو خلک يې په اړه حيران وو، او قرآن عظيم تر نن ورځې په هغه عربي ژبه خوندي دی چې پرې نازل شوی و، له هغه هيڅ توری ندی کم شوی، هغه چاپ او خپور شوی دی، او هغه لوی عاجزوونکی کتاب دی، د هغه لوستل او د معناوو ژباړه يې په لوستلو ارزي، او له چا څخه چې د هغه په اړه

---

[1] لکه د الله تعالی وينا چې: (ای خلکو يو مثال راوړل شوی نو غوږ ورته کيږدئ! تاسو چې له الله پرته څه رابولئ، که ټول ورته را يو ځای هم شي هېڅکله به يو مچ هم پيدا نکړی شي او (دا لا څه) که يو مچ څه شی ترې وتښتوي، هغه هم نه شي ترې خلاصولی، هم (مرسته) غوښتونکی کمزوری دی او هم غوښتل شوی). [سورة الحج:73]

خبرتیا او پر هغه ایمان راوړل پاتې شول؛ نو له هغه بشپړ خیر پاتې شو.

لکه څنګه چې د رسول محمد صلی الله علیه وسلم تګلاره، د هغه لارښوونه او سیرت د باوري راویانو له لړۍ سره سم خوندي را رسېدلي دي او پر هغه عربي ژبه چاپ شوي چې رسول محمد صلی الله علیه وسلم پرې خبرې کولې، داسې لکه اوس چې زموږ په منځ کې ژوند کوي، او زیات شمېر ته ژباړل شوي دي، قرآن کریم او د رسول صلی الله علیه وسلم سنت دواړه د اسلام د حکمونو او قوانینو یوازینۍ سرچینې دي.

هغه شریعت چې رسول محمد صلی الله علیه وسلم ورسره راغلی دی.

له کوم شریعت سره چې رسول محمد صلی الله علیه وسلم راغلی هغه د اسلام شریعت دی، هغه د ټولو رباني شریعتونو او الهي پیغامونو ختموونکی دی، هغه د مخکېنیو نبیانو له شریعتونو سره په اصولو کې برابر دی که څه هم په کیفیت کې ورسره توپیر لري.

او هغه د بشپړتیا شریعت دی، د هرې زمانې او ځای لپاره وړتیا لرونکی دی، په هغو کې د خلکو د دین او دنیا خیر دی، هغه ټولو هغو عبادتونو ته شامل دی چې د الله رب العالمین لپاره پر بندګانو واجب دي لکه: لمونځ، زکات، او هغوی ته مالي، اقتصادي، ټولنیزې، سیاسي، جنګي او سیمه ییزې روا او ناورا او داسې نورې معاملې بیانوي، کومې چې د انسان د ژوند او آخرت غوښتنې دي.

او دغه شریعت د خلکو له دینونو، وینو، عزتونو، مالونو، عقلونو او نسلونو څخه ساتنه کوي، هغه ټولو فضیلتونو او نېکیو ته شامل دی، له هرې بدۍ او شر څخه ډارول کوي، انساني کرامت، منځلارې، عدل، اخلاص، پاکوالي، باور، مینې، د خلکو خیر غوښتنې، وینې خوندیتوب، هېوادونو ساتنې، له حق پرته د خلکو د وېرې او ډارولو ناروااوالي ته بلنه کوي، او رسول محمد صلی الله علیه وسلم د تېري او فساد د هر صورت او شکل او خرافاتو، ګوښه والي او رهبانیت پر وړاندې جنګ و.

اورسول محمد -صلی الله علیه وسلم- دا خبره په ډاګه کړه چې الله د انسانانو نارینه او ښځینه و ته درنښت ورکړی، د هغوی د ټولو حقوقو کفالت یې کړی، هغه یې له خپلو ټولو اختیاراتو، کړنو او تصرفاتو په اړه مسؤول ګرځولی دی، او د هغه کار مسؤولیت یې ور په غاړه کړی چې ځان یا نورو ته زیان ورسوي. نارینه او ښځینه یې د ایمان، مسؤولیت، سزا او بدلې له اړخه برابر ګرځولي دي، او په دغه شریعت کې ښځینه ته د مور، مېرمنې او خور په توګه ځانګړې پاملرنه شوې ده.

او هغه شریعت چې رسول محمد صلی الله علیه وسلم ورسره راغلی، هغه د عقل ساتنې او ټولو هغو شیانو له ناروااوالي سره راغلی چې عقل خرابوي، لکه د شرابو څښل، نو اسلام؛ دین رڼا بللی چې عقل ته یې لار روښانه کوي، تر څو انسان د خپل پالونکي عبادت په بصیرت او پوهه ترسره کړي، او اسلامي شریعت د عقل شان لوړ کړ او هغه یې د

تکلیف مدار وګرځولو او له خرافاتو او بت لمانځلو څخه یې ازاد کړ.

اسلامي شریعت د صحیح پوهې درناوی کوي، او له نفسي غوښتنو خالي پوهې ته هڅوونه کوي، په ځان او نړۍ کې د فکر او غور کولو ته بلنه کوي، د پوهې سمې علمي پایلې له هغه څه سره په ټکر کې ندي چې رسول صلى الله عليه وسلم ورسره راغلی دی.

او په شریعت کې له خلکو څخه د یو ځانګړي جنس له بل جنس سره توپیر نشته، یو ټبر پر بل غوراوی نلري، بلکې ټول د هغه د حکمونو پر وړاندې برابر دي، ځکه خلک د اصل له پلوه ټول سره برابر دي، یو جنس پر بل جنس غوراوی نلري، او نه یو ټبر پر بل لوړوالی لري مګر د ځان ساتنې (تقوا) له مخې، او رسول محمد صلى الله عليه وسلم دا خبر ورکړی چې هر بچی پر فطرت پیداکیږي او هیڅ انسان ګناهکار یا د بل ګناه په میراث وړونکی نه پیداکیږي.

په اسلامي شریعت کې الله توبه روا کړې ده چې هغه: د انسان خپل پالونکي ته ورګرځېدل او د ګناه پرېښودل دي، اسلام مخکې ګناهونه له منځه وړي؛ او توبه هم مخکې ګناهونه له منځه وړي، نو د خلکو په وړاندې د انسان خپلو ګناهونو منلو ته اړتیا نشته، په اسلام کې د انسان او الله ترمنځ اړیکه نېغ په نېغه وي، هېچاته اړتیا نه وي ترڅو ستا او د الله تر منځ واسطه شي، اسلام منع کوي له دې څخه چې موږ له انسان څخه الله جوړ کړو او یا یې له الله سره په ربوبیت او الوهیت کې شریک کړو.

له کوم شریعت سره چې رسول محمد - صلی الله علیه وسلم - راغلی، هغه د هر مخکېني شریعت ناسخ دی، ځکه له کوم شریعت سره چې محمد صلی الله علیه وسلم د الله له لوري راغلی هغه تر قیامته د تر ټولو وروستی شریعت دی او د ټولو خلکو لپاره دی؛ نو له همدې امله یې مخکېني منسوخ کړل، لکه څنګه چې مخکېني ځینې پر ځینو منسوخ شول، اوس الله پاک له اسلام پرته بل شریعت نه مني او له هغه اسلام پرته بل دین نه مني چې رسول محمد صلی الله علیه وسلم ورسره راغلی دی، او څوک چې له اسلام پرته د بل دین پیروي کوي هیڅکله به ترې ونه منل شي، او څوک چې د دغه شریعت د حکمونو د تفصیل پېژندګلوي غواړي؛ نو په هغو باوري کتابونو کې یې دې ولټوي چې اسلام تعریفوي.

د اسلام د شریعت موخه هغه څه دي لکه د ټولو الهي رسالتونو موخې: چې حق دین انسان لوړوي، نو یوازې د رب العالمین؛ الله بنده کیږي، د انسان، مادې او خرافاتو له بندګۍ یې آزادوي.

پرته له شکه د اسلام شریعت د هر ځای او زمانې لپاره وړ دی، هیڅ داسې څه پکې نشته چې د انسان له سمو ګټو سره دې په ټکر کې وي، ځکه هغه د داسې الله له لوري را نازل شوی چې هغه پر هر هغه څه پوهیږي چې انسان اړتیا ورته لري، انسانان په خپل ځان کې داسې سم شریعت ته اړ دی، چې ځینې یې له ځینو سره ټکر نه وي، د بشریت لپاره اصلاح کوونکی وي، یو انسان له بل انسان څخه نه وي جوړ کړی، بلکې د الله له لوري راغلی وي، خلک د ښېګڼې او سمې لارې

ته لاربښوونه کوي، کله چې هغه غاړه کېږدي؛ نو چارې يې سمې شي او ځينې د ځينو له تېري څخه خوندي شي.

پر وړاندې يې د دښمن دريځ د هغه په حقانيت ګواهي ورکوي.

په دې کې هيڅ شک نشته چې هر نبي دښمنان لرل چې له هغه سره يې دښمني کوله او د هغه د بلنې په لار کې به درېدل او خلک يې له ايمان راوړلو څخه راګرځول، همدارنګه رسول محمد صلى الله عليه وسلم په خپل ژوند کې او له مرګ وروسته ډېر دښمنان لرل، او الله د هغوی ټولو پر خلاف د خپل نبي مرسته وکړه، او له هغوی د زياتو شاهدي په تواتر سره مخکې او وروسته راغله، چې هغه نبي دی او دا چې هغه له داسې څه سره راغی چې مخکېني نبيان عليهم السلام ورسره راغلي وو او هغوی پر دې پوهېدل چې هغه حق دی، خو له هغوی ډېرى د زياتو خنډونو له امله له ايمان راوړلو راګرځېدل لکه د رياست مينه او له ټولنې وېره او يا د هغه مال له لاسه ورکول چې له خپلې دندې يې تر لاسه کاوه.

او ټولې ستاينې يوازې د مخلوقاتو پالونکي الله لره دي.

فهرست

داسلام رسول محمد صلی الله علیه وسلم 2
داسلام رسول محمد صلی الله علیه وسلم 2
د مسجدالحرام او مسجد النبوي د دیني چارو د ریاست علمي کمېټه ... 2
.د هغه نوم، نسب او هغه ښار يې چې پکې زیږېدلی او لوی شوی دی2
مبارک واده له مبارکې مېرمنې سره 3
د وحې پیل 4
.رسالت يې - ۴ 11
:د هغه د نبوت دلایل او نښې نښانې 14
.هغه شریعت چې رسول محمد صلی الله علیه وسلم ورسره راغلی دی
.... 17
.پر ورلندې يې د دښمن دريځ د هغه په حقانیت ګواهي ورکوي...... 21

ps449v1.0 - 06/09/2026